

Handboek

Lijsttrekker en overige kandidaten

(deel A)

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Versie 2.0 (4 mei 2025)

Voorwoord

Op 18 maart 2026 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Ook in Utrecht gaan we dan naar de stembus om onze nieuwe raad te kiezen.

Tijdens de Algemene Afdelingsvergadering (AAV) in november 2024 hebben de leden al besloten dat we deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. In dit deelnamebesluit hebben we de route naar GR2026 vastgesteld. De komende tijd passeren we een aantal belangrijke tussenstations op weg naar een fantastisch resultaat op 18 maart 2026:

- De verkiezing van de lijsttrekker
- De verkiezing van de overige kandidaten
- Het vaststellen van het verkiezingsprogramma

Als je dit handboek leest, dan overweeg je waarschijnlijk om je te kandideren voor een plek op de lijst. Dit handboek is bedoeld om jou zo goed mogelijk te informeren over wat je in de verschillende fasen op weg naar 18 maart 2026 kunt verwachten als je je kandidaat stelt. Natuurlijk is dit handboek niet compleet en kunnen we het ons voorstellen dat je ook na het lezen nog vragen hebt. Aarzel dan niet en neem contact op door een mailtje te sturen naar bestuur@d66utrecht.nl. Ook via de [website](#) is meer informatie te vinden.

Dit handboek gaat over fase 1 van de aanloop naar de verkiezingen waarin het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst worden vastgesteld. In het najaar van 2025 volgt een aanvulling op dit handboek voor de leden die op de lijst van D66 Utrecht zullen staan bij de gemeenteraadsverkiezing van 2026.

Wij hebben ontzettend veel zin in de komende maanden en hopen van jou te horen!

Namens het bestuur,

Anita Schmale
Voorzitter D66 Utrecht

Inleiding

Dit kandidatenhandboek – deel A – is bedoeld voor leden die overwegen om zich kandidaat te stellen voor het lijsttrekkerschap of voor één van de overige plaatsen op de lijst van D66 Utrecht. Deel A van het kandidatenhandboek bevat de informatie waarvan je bij je kandidaatstelling al op de hoogte moet zijn. Ben je na 21 november 2025 definitief op de lijst van D66 Utrecht geplaatst, dan ontvang je ook het kandidatenhandboek deel B met uitgebreidere informatie voor jou als kandidaat op de lijst.

Grofweg beslaat het proces om D66 te mogen vertegenwoordigen in de Utrechtse gemeenteraad uit 3 fasen:

- 1^e fase: 1 april 2025 – 21 november 2025**
Dit is de periode van de interne kandidaatstelling voor en verkiezing van de lijsttrekker en de overige plaatsen op de lijst.
- 2^e fase: 21 november 2025 – 18 maart 2026**
Ben je door de leden op de lijst van D66 Utrecht geplaatst, dan ben je vanaf dat moment 'kandidaat-raadslid'. In deze periode voeren we met z'n allen campagne om voor zoveel mogelijk van onze kandidaat-raadsleden een plek in de nieuwe Utrechtse raad te verwerven.
- 3^e fase: 18 maart 2026 – 2030**
De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen bepaalt niet alleen hoeveel zetels D66 in de nieuw gekozen raad mag innemen, maar ook wie in welke volgorde voor deze zetels het eerst in aanmerking komt (als gevolg van het aantal behaalde zetels en uitgebrachte voorkeursstemmen).

Op het moment van je benoeming in de gemeenteraad moet je tenminste 18 jaar zijn (ben je nog geen 18 maar wel direct gekozen in de gemeenteraad, dan kun je tijdelijk afzien van het innemen van je plaats en zodra je 18 bent alsnog die plaats innemen).

Voor iedere fase gelden specifieke regels. Dit handboek – deel A – bevat de informatie en regels die gelden voor fase 1. Ook zijn de regels en de algemene kaders voor fase 2 en 3 al zoveel mogelijk vermeld. Bij je kandidaatstelling ga je akkoord met de regels die gelden voor alle fasen. Het is goed om van die regels dus nu – bij je kandidaatstelling – al op de hoogte te zijn.

Naarmate je verder in het proces komt, ontvang je aanvullingen op dit handboek waarin de regels voor jouw rol in die fase verder zijn geconcretiseerd en je andere belangrijke informatie krijgt over jouw rol in die fase. Maak je straks deel uit van onze nieuwe fractie, dan zijn de regels uit het fractiehandboek – dat door de fractie wordt opgesteld – ook op jou van toepassing.

Tijdpad

Meld je je aan als kandidaat voor het lijsttrekkerschap of voor één van de overige plaatsen, dan houd je rekening met alle data weergegeven in het onderstaande tijdpad. Dit geldt in het bijzonder voor je beschikbaarheid in de cruciale periode van januari 2026 tot en met 2 februari 2026 als de voorbereidingen op en de formele indiening van de kandidatenlijst bij de Kiesraad moet plaatsvinden.

Kandidaatstelling en verkiezing lijsttrekker	
6 mei 2025	Openstelling kandidaatstelling lijsttrekkerschap
13 mei 2025	Uiterste deadline voor indienen van eventueel dispensatieverzoek bij Landelijk Bestuur. Advies: wacht niet tot het laatste moment met het indienen van een dispensatieverzoek!

27 mei 2025, 12.00u	Sluiting kandidaatstelling lijsttrekkerschap
29 mei 2025	Bevestiging toelating als kandidaat en informatie over verdere procedure
2 juni 2025	Publicatie namen kandidaat-lijsttrekkers (kandidatenboek)
8 juni 2025 (avond)	(Online) presentatiemoment/debat kandidaat-lijsttrekker(s)
11 juni 2025 (avond)	Presentatiemoment/debat kandidaat-lijsttrekker(s)
12 juni 2025	Openstelling e-voting lijsttrekker
24 juni 2025, 12.00u	Sluiting e-voting lijsttrekker
27 juni 2025	Bekendmaking uitslag lijsttrekkersverkiezing
Kandidaatstelling en verkiezing kandidaten overige plaatsen op de lijst	
1 juli 2025	Openstelling kandidaatstelling overige plaatsen op de lijst
26 augustus 2025	Uiterste deadline voor indienen van eventueel dispensatieverzoek bij Landelijk Bestuur. Advies: wacht niet tot het laatste moment met het indienen van een dispensatieverzoek!
9 september 2025, 12.00u	Sluiting kandidaatstelling overige plaatsen op de lijst
11 september 2025	Bevestiging toelating als kandidaat en informatie over verdere procedure
15 september 2025	Openstelling formulier aanmelding lijstduwers
15 t/m 18 september 2025	Kandidaatgesprekken met de lijstadviescommissie in twee rondes; opstellen advieslijst
15 september t/m 29 september 2025	Het bestuur benadert potentiële lijstduwers en er wordt een formulier opengesteld voor aanmelding
29 september 2025	Kandidaten worden (strikt vertrouwelijk) geïnformeerd over hun plaats op de advieslijst
1 oktober 2025, 15.00u	Deadline aanleveren persoonlijke reactie op plaats op het lijstadvies; Deadline mogelijkheid om kandidatuur nog 'in stilte' in te trekken; Deadline wijzigen van keuze voor een 'verkiezbare plaats' op de lijst in een 'onverkiezbare plaats'
2 oktober 2025	Kandidaten worden (strikt vertrouwelijk) geïnformeerd over hun definitieve plaats op de advieslijst
3 oktober 2025	Publicatie lijstadvies en bekendmaken overige kandidaten (kandidatenboek)
3 oktober 2025	Sluiting formulier lijstduwers
29 oktober 2025 (avond)	Kandidatenpresentatie
6 november 2025	Deadline bekendmaken namen lijstduwers
6 november 2025	Opening e-voting overige kandidaten
18 november 2025, 12.00u	Sluiting e-voting overige kandidaten
20 november 2025	Bekendmaking uitslag verkiezingen aan kandidaten
21 november 2025	Presentatie kandidatenlijst
Trainingen en overige activiteiten (lijsttrekker en overige kandidaten)	
Data volgen nog	
December 2025	Utrechts kandidatenweekend (lijsttrekker en de eerste X kandidaten op de lijst)
Formele indiening kandidatenlijst bij de Kiesraad	
Januari 2026	Aanleveren en controleren gegevens t.b.v. definitieve kandidatenlijst en plaatsen handtekening; ruime fysieke beschikbaarheid kandidaten en lijstduwers.

	We verwachten dat kandidaten aanwezig zijn bij de nieuwjaarsbijeenkomst van D66 Utrecht.
29 januari t/m 2 februari 2026	Lijsttrekker, alle kandidaten (incl. lijstduwers) zijn fysiek beschikbaar en in de buurt in het geval voor een correcte indiening van de lijst opnieuw handtekeningen gezet moeten worden of gegevens moeten worden aangeleverd. Zonder deze gegevens kunnen we je niet als kandidaat aanmelden bij de Kiesraad.
2 februari 2026	Dag der Kandidaatstelling Indiening van de kandidatenlijst bij de Kiesraad door de Afdelingsverkiezingscommissie (AVC)
Campagne	
Januari t/m 18 maart 2026	Alle kandidaten op de lijst zijn beschikbaar om campagne te voeren
18 maart 2026	Gemeenteraadsverkiezingen
Na 18 maart 2026	Definitieve verkiezingsuitslag bekend (inclusief voorkeursstemmen, en installatie van verkozen raadsleden en mogelijke coalitiebesprekingen)

Het tijdpad voor het vaststellen van het **verkiezingsprogramma** ziet er als volgt uit:

13 september 2025	Opening politiek seizoen & overhandiging van het conceptverkiezingsprogramma aan de lijsttrekker
15 oktober 2025	Deadline indienen amendementen op het conceptverkiezingsprogramma
22 oktober 2025	Publicatie van de amendementen (incl. advies)
8 november 2025	Afdelingsvergadering ter vaststelling van het verkiezingsprogramma
Medio november 2025	Publieksversie verkiezingsprogramma gereed

Het tijdpad voor het verkiezingsprogramma is onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden. Kandidaten zijn gehouden aan het verkiezingsprogramma zoals dat door de afdelingsvergadering wordt vastgesteld.

Fase 1: de interne verkiezingen voor de lijst van D66 Utrecht

De opbouw van de kandidatenlijst

Uitgaande van het indienen van een lijst van 50 kandidaten wordt onze lijst opgebouwd als volgt:

Plaatsen	Categorie	Opmerking
#1	Lijsttrekker	Als zodanig door de leden gekozen
#2 tot en met <i>minimaal #40</i> en <i>maximaal #50</i>	Overige kandidaten: a. Kandidaten die hebben aangegeven een ' verkiezbare plaats ' op de lijst te willen b. Kandidaten die hebben aangegeven een ' onverkiezbare plaats ' op de lijst te willen	Overige kandidaten worden in volgorde van de verkiezingsuitslag op de lijst geplaatst, waarbij de kandidaten die een (in theorie) ' <i>onverkiezbare plaats</i> ' willen altijd worden geplaatst ná de kandidaten die een ' <i>verkiezbare plaats</i> ' op de lijst willen. Is het aantal kandidaten dat een ' <i>verkiezbare plaats</i> ' beoogt groter dan het aantal beschikbare plaatsen voor de overige kandidaten, dan blijft er in principe* geen ruimte over om kandidaten die een ' <i>onverkiezbare plaats</i> ' ambiëren op de lijst te plaatsen. *) door het wegvallen van kandidaten die een ' <i>verkiezbare plaats</i> ' op de lijst willen – bijvoorbeeld doordat een interne kiesdrempel niet wordt gehaald of doordat kandidaten zich als kandidaat terugtrekken – kan alsnog ruimte op de lijst ontstaan. Ook dan geldt: plaatsing in de volgorde van de interne verkiezingsuitslag.
<i>maximaal #41</i> en <i>minimaal #50</i>	Lijstduwers	Het bestuur kan de onderste plaatsen op de lijst invullen met lijstduwers. De namen van de lijstduwers zijn bij de opening van de interne verkiezingen bekend. Over lijstduwers wordt niet gestemd.

Kandidaatstelling lijsttrekker en overige kandidaten

- De kandidaatstelling verloopt via **Team D66**, de opvolger van **MijnD66**. Andere manieren om je kandidaat te stellen zijn er niet.
- In [Team D66](#) kun je het kandidaatstellingsformulier voor lijsttrekker, dan wel kandidaten voor overige plaatsen op de lijst invullen. Het kandidaatstellingsformulier is beschikbaar vanaf het moment dat de kandidaatstelling voor de betreffende verkiezing opent. Wanneer je het kandidatenformulier invult, kun je dit tussentijds opslaan en op een later moment verder invullen.
- In het [Beleidskader van de Landelijke Verkiezingscommissie](#) staan de standaardvragen voor het kandidaatstellingsformulier genoemd. Het afdelingsbestuur kan ervoor kiezen om extra vragen toe te voegen aan het kandidaatstellingsformulier.
- Het kandidaatstellingsformulier vermeldt de formele voorwaarden waaraan een kandidaat-lijsttrekker, respectievelijk een kandidaat voor de overige plaatsen op de lijst moet voldoen. Het is jouw eigen verantwoordelijkheid om te zorgen dat je aan deze formele vereisten om je kandidaat te stellen voldoet. Regelingen en overige (beleids)documenten waarnaar wordt verwezen in het kandidaatstellingsformulier, zijn terug te vinden via de [landelijke D66 website](#).
- Voor het vereiste dat je op het moment dat de kandidaatstellingstermijn sluit langer dan 6 maanden lid bent van D66, en voor het vereiste dat je nog niet 12 aaneengesloten jaren lid bent geweest van de gemeenteraad van Utrecht, kun je van het Landelijk Bestuur

onthefing (**dispensatie**) krijgen. Meer informatie over het indienen van een dispensatieverzoek is te vinden in het [Beleidskader dispensatieverzoeken GR2026](#).

Wil je je kandidaat stellen als lijsttrekker en was je op 6 november 2024 nog geen lid, dan moet je dispensatie aanvragen. Voor kandidaten voor de overige plaatsen op de lijst geldt dat je dispensatie moet aanvragen als je op 6 mei 2025 nog geen lid was. De Afdelingsverkiezingscommissie (AVC) kan je voorwaardelijk als kandidaat toelaten, tenzij er andere gegronde redenen zijn om jou van kandidaatstelling uit te sluiten.

- Naast de formele voorwaarden om je kandidaat te kunnen stellen, is er door de afdelingsvergadering ook een profiel opgesteld voor de lijsttrekker en de overige kandidaten op de lijst. Je dient als kandidaat binnen dit profiel te passen. De functieprofielen vind je op de website van de afdeling.
- Nadat leden het kandidaatstellingsformulier volledig hebben ingevuld, moeten zij ook een kopie van hun identiteitsbewijs (paspoort of identiteitskaart) uploaden (via Team D66).
- De kandidaatstelling is compleet wanneer het kandidatenformulier volledig is ingevuld en wanneer het identiteitsbewijs is geüpload. Je ontvangt hiervan een bevestiging middels een geautomatiseerde email op het door jou opgegeven emailadres. De AVC is niet gehouden je te wijzen op inhoudelijke tekortkomingen in de aangeleverde informatie.
- **Ondersteuningsverklaringen voor kandidaat-lijsttrekkers:** Stel je je kandidaat voor het lijsttrekkerschap, dan geldt dat je kandidaatstelling vergezeld moet gaan van tenminste 54 ondersteuningsverklaringen van stemgerechtigde leden van D66 Utrecht (tenminste van 3% van de stemgerechtigde leden op peildatum 31-03-2025). Stemgerechtigde leden kunnen hun ondersteuning van één of meerdere kandidaten kenbaar maken via Team D66. Je wordt zichtbaar als kandidaat zodra je het kandidaatstellingsformulier hebt voltooid of (tussentijds) opgeslagen.

Het vereiste van ondersteuningsverklaringen geldt niet voor de kandidaatstellingsprocedure voor de overige plaatsen op de lijst.

- Kandidaten worden toegelaten tot de verdere procedure indien de kandidaatstelling compleet is en aan de formele voorwaarden voor de kandidaatstelling is voldaan. Uiterlijk binnen 48 uur na sluiting van de kandidaatstellingstermijn laat de AVC jou weten of je als kandidaat wordt toegelaten tot de verdere procedure of niet. Indien je kandidaatstelling wordt geaccepteerd, word je door de AVC over de verdere procedure geïnformeerd. Wordt jouw kandidaatstelling door de AVC niet geaccepteerd, dan ontvang je van de AVC de redenen van de niet-acceptatie en kun je uiterlijk binnen 3 dagen beroep instellen tegen deze beslissing bij het (landelijke) Geschillencollege.
- Ben je toegelaten als kandidaat, dan ben je beschikbaar voor één of meerdere gesprekken met (een delegatie van) het bestuur (*kandidaat-lijsttrekkers*) en de Lijstadviescommissie (LAC) (*kandidaten voor de overige plaatsen op de lijst*). De periodes waarin deze gesprekken plaatsvinden, staan in het tijdpad hierboven vermeld. De lijsttrekker is één van de leden van de LAC en zorgt ervoor dat hij/zij ook in deze periode beschikbaar is voor de kandidaatgesprekken.
- Alle kandidaten die een '*verkiezbare plaats*' op de lijst willen, worden in ieder geval uitgenodigd voor een gesprek met de LAC. Heb je aangegeven dat je een '*onverkiezbare plaats*' op de lijst wilt, dan kun je voor een gesprek worden uitgenodigd. Alle kandidaten – '*verkiezbaar*' en '*onverkiezbaar*' – houden zich in de periode van de lijstadviesgesprekken beschikbaar voor de kandidaatgesprekken.
- Alleen kandidaten die de LAC ook daadwerkelijk heeft gesproken en gezien, worden op het lijstadvies geplaatst. Je loopt dus het risico geen plaats op het lijstadvies te krijgen als je niet beschikbaar bent voor een kandidaatgesprek. Je bent overigens in dat geval nog steeds verkiezbaar als kandidaat, maar je wordt dan (in ieder geval) niet op het lijstadvies geplaatst. Kandidaten die een '*onverkiezbare plaats*' willen, blijven sowieso buiten het lijstadvies.

Lijstadvies overige kandidaten

- Op verzoek van de algemene afdelingsvergadering (AAV) stelt de LAC een lijstadvies op. De LAC bestaat uit vijf personen; te weten: de lijsttrekker, de voorzitter van de afdeling en drie onafhankelijke personen waarvan ten minste één persoon ruime ervaring heeft met politieke teamsamenstellingen. De AAV heeft het bestuur mandaat gegeven om de commissie samen te stellen. Het bestuur draagt de volgende onafhankelijke personen voor om plaats te nemen in de LAC: Kees Verhoeven, Indra te Ronde en Fonda Sahla.
- Heb jij een kandidatengesprek met de LAC gehad, dan krijg je van de LAC op 29 september 2025 telefonisch en strikt vertrouwelijk te horen óf en zo ja welke plaats, je op het lijstadvies krijgt. **Tot uiterlijk 1 oktober 2025, 15.00u** kun jij een persoonlijke schriftelijke reactie op dit advies aanleveren bij de AVC (avc@d66utrecht.nl). Die reactie is maximaal 150 woorden lang. Jouw persoonlijke reactie vervangt dan de motivatietekst van maximaal 150 woorden die je bij je kandidaatstelling hebt aangeleverd en wordt als integraal onderdeel van het lijstadvies bij de publicatie van het lijstadvies en kandidatenboek bekend gemaakt. Je bent niet verplicht om een persoonlijke reactie op het lijstadvies te geven. Reacties langer dan 150 woorden worden na het 150^e woord afgebroken.
- Iedere kandidaat kan **tot uiterlijk 1 oktober 2025, 15.00u** besluiten zich als kandidaat terug te trekken zonder dat zijn/haar kandidatuur bekend zal worden gemaakt. Wil je om wat voor reden dan ook hiervan gebruikmaken, dan lees je onder het kopje '*Terugtrekken als kandidaat of wijzigen van een eerdere keuze voor een verkiesbare of onverkiesbare plaats op de lijst*' hoe je dat doet.
- Onder meer omdat kandidaten zich nog kunnen terugtrekken of hun keuze voor een 'verkiesbare plaats' nog kunnen wijzigen, geldt vanaf het moment dat LAC jou vertrouwelijk jouw plaats op het lijstadvies heeft gemeld tot aan het moment van de officiële publicatie van het lijstadvies (dit is de bekendmaking daarvan aan de leden via de website) dat jij op geen enkele wijze bekend maakt óf en zo ja welke plaats je op het lijstadvies hebt gekregen. Er geldt tot de officiële publicatie een strikt embargo op het lijstadvies.

Verkiesbare of onverkiesbare plaats

Voor de interne verkiezingen hanteren we de begrippen 'verkiesbare' of 'onverkiesbare plaatsen'. Deze termen zeggen niets over 'verkiesbaarheid', laat staan over onze ambitie als D66 bij GR2026. Over alle plaatsen op onze lijst – met uitzondering van de plaatsen voor de lijstduwers – wordt door onze leden gestemd. Iedereen die op onze definitieve kandidatenlijst (inclusief de lijstduwers) komt te staan, kan in de gemeenteraad worden gekozen.

De begrippen 'verkiesbare' of 'onverkiesbare plaatsen' worden in dit kader alleen gebruikt om het onderscheid aan te geven tussen kandidaten die de ambitie hebben om D66 daadwerkelijk in de raad te vertegenwoordigen en kandidaten die onze lijst graag steunen door van die lijst onderdeel uit te maken. Daarom vragen we kandidaten bij hun kandidaatstelling duidelijk te maken of zij een 'verkiesbare plaats' of een lage(re) plaats op de lijst willen. Overigens is er – ook als je tevreden bent met een lagere plaats op de lijst – géén bezwaar om op het formulier te kiezen voor een 'verkiesbare plaats'. In je gesprek met de LAC kun je altijd aangeven op welke plek je ongeveer mikt op de lijst.

Een keuze voor een 'verkiesbare plaats' betekent niet automatisch een plaats op het lijstadvies dat de LAC opstelt. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom de LAC een kandidaat niet op het lijstadvies plaatst. 'Onverkiesbare' kandidaten worden per definitie niet op het lijstadvies geplaatst.

Je kunt jouw keuze voor een 'onverkiesbare' of 'verkiesbare plaats' **tot uiterlijk 1 oktober 2025, 15.00u** (in stilte) wijzigen. Wil je om wat voor reden dan ook hiervan gebruikmaken, dan lees je onder het kopje '*Terugtrekken als kandidaat of wijzigen van een eerdere keuze voor een verkiesbare of onverkiesbare plaats op de lijst*' hoe je dat doet.

Bij de uitslag van de interne verkiezingen worden kandidaten die hebben aangegeven een 'onverkiezbare plaats' te willen, in volgorde van de interne verkiezingsuitslag geplaatst ná de kandidaten die hebben aangegeven een 'verkiezbare' plaats te willen.

Voor alle kandidaten (lijsttrekker, verkiezbare, onverkiezbare kandidaten en lijstduwers) geldt dat er een 'google-' en 'social-media'-check gedaan kan worden, alsmede een integriteitscheck.

Terugtrekken als kandidaat of wijzigen van eerdere keuze voor een 'verkiezbare' of 'onverkiezbare plaats'

- Tot het hierboven in het tijdspad genoemde tijdstip kun je je als kandidaat 'in stilte' terugtrekken. Dat wil zeggen dat door de AVC, LAC of door het bestuur niet bekend zal worden gemaakt dat je je kandidaat had gesteld. Na het genoemde tijdstip is 'in stilte' intrekken van je kandidatuur niet meer mogelijk.
- Heb je bij jouw kandidaatstelling als overige kandidaat aangegeven dat je een 'verkiezbare plaats' ambieert, dan kun je ook tot uiterlijk het tijdstip waarop overige kandidaten zich 'in stilte' kunnen terugtrekken, deze keuze nog wijzigen in een 'onverkiezbare plaats'. Ook deze wijziging blijft dan vertrouwelijk. Hetzelfde geldt voor het wijzigen van je keuze van een 'onverkiezbare plaats' in een 'verkiezbare plaats'. Deze keuze kan vervolgens nog eenmaal worden gewijzigd in een keuze voor een 'onverkiezbare plaats' of in een volledige intrekking van de kandidatuur.
- Terugtrekken als kandidaat of je keuze voor een '(on)verkiezbare plaats' wijzigen, kun je uitsluitend doen door **zelf een e-mail te sturen aan de AVC** (avc@d66utrecht.nl). In die e-mail vermeld je expliciet dat jij jouw kandidatuur intrekt of dat je jouw eerdere keuze voor een 'onverkiezbare' of 'verkiezbare plaats' wijzigt. **Gelijktijdig** met de wijziging van jouw keuze van 'verkiezbaar' in 'onverkiezbaar' stuur je een nieuwe motivatietekst van maximaal 150 woorden mee. Deze vervangt de motivatietekst die je bij je kandidaatstelling hebt aangeleverd. Vanzelfsprekend hoef je geen nieuwe motivatietekst in te sturen als je je kandidatuur helemaal intrekt.
- De AVC stuurt jou na ontvangst van de mail waarin je je kandidaatstelling intrekt of de aard van je kandidaatstelling wijzigt, binnen 24 uur een bevestiging, waarin de AVC hetzij bevestigt dat:
 - jij jouw kandidatuur hebt ingetrokken en dat die intrekking met deze bevestiging definitief en onherroepelijk is;
 - jij jouw eerdere keuze voor een 'onverkiezbare plaats' hebt gewijzigd in een keuze voor een 'verkiezbare plaats'; de keuze voor een 'verkiezbare plaats' kan nog eenmaal weer worden gewijzigd in een keuze voor een 'onverkiezbare plaats' of in een volledige intrekking van de kandidatuur door het sturen van een mail aan avc@d66utrecht.nl;
 - jij jouw keuze voor een 'verkiezbare plaats' hebt gewijzigd in een keuze voor een 'onverkiezbare plaats' en dat die wijziging – wanneer het verzoek tot wijziging op tijd is gedaan – definitief is.

Ontvang je géén ontvangstbevestiging, neem dan zelf na 24 uur contact op met de AVC.

Kandidatenboek

- De AVC stelt voor zowel de lijsttrekkersverkiezing als voor de verkiezing van de overige kandidaten een kandidatenboek op. Hierin worden de kandidaten die aan de betreffende verkiezing meedoen, volgens een vast format gepresenteerd.
- Kandidaten leveren bij hun kandidaatstelling zelf de motivatietekst aan die zij in het kandidatenboek gepubliceerd willen zien. Deze tekst is niet langer dan het maximaal toegestane woorden. Teksten die langer zijn, worden bij het eerste woord dat het maximum overschrijdt, afgebroken. De motivatietekst wordt vervangen door de persoonlijke reactie op het aan de kandidaat gegeven lijstadvies, als de kandidaat binnen de daarvoor gestelde termijn een dergelijke reactie heeft aangeleverd. Indien je als kandidaat

je eerder gemaakte keuze voor een ‘*verkiesbare plaats*’ wijzigt in een ‘*onverkiesbare plaats*’ of omgekeerd, dan wordt de motivatietekst die jij bij de kandidaatstelling hebt aangeleverd, vervangen door de tekst die de je **gelijktijdig** met het herroepen van je keuze meestuurde. In alle gevallen is de persoonlijke reactie of vervangende tekst niet langer dan 150 woorden en wordt deze bij het eerste woord dat het maximum overschrijdt, afgebroken.

- Het kandidatenboek wordt gepubliceerd op de website en de leden worden via een mailing hierop gewezen.
- In het kandidatenboek staan alle kandidaten op alfabetische volgorde van de achternaam vermeld, te beginnen met de letter die door de AVC door loting is vastgesteld. Voorvoegsels als ‘de’, ‘van’, ‘van de’, ‘van der’, ‘in ‘t’, ‘te’, ‘ter’, etc. worden buiten beschouwing gelaten voor het bepalen van de volgorde.
- Gelijktijdig met het kandidatenboek voor de overige kandidaten op de lijst publiceert de AVC het lijstadvies van de LAC voor de overige kandidaten op de lijst. De AVC kan ervoor kiezen om het lijstadvies op te nemen in het kandidatenboek.

Interne campagne

Natuurlijk wil je als kandidaat ook campagne voeren om de leden te overtuigen bij de interne verkiezingen op jou te stemmen. Campagne voeren hoort immers bij het democratische proces. Aan het voeren van campagne zijn wel een aantal regels verbonden, waaraan alle kandidaten zich moeten houden. Met de regels zorgen we ervoor dat iedere kandidaat een gelijke kans krijgt en waarborgen we de privacy van onze leden.

- Binnen de categorieën kandidaten voor een ‘*verkiesbare plaats*’ en een ‘*onverkiesbare plaats*’ worden alle kandidaten in het kader van de interne campagne gelijk behandeld. Tussen deze twee categorieën is het maken van enig onderscheid geoorloofd. Het doel van de regels voor de interne campagne is een gelijk speelveld creëren voor kandidaten en daarmee de interne verkiezingen integer en eerlijk te laten verlopen. De AVC houdt toezicht op het verloop van de interne verkiezingen.
- Het bestuur organiseert voor zowel de lijsttrekkersverkiezing als de verkiezing van de overige kandidaten voor de lijst tenminste 1 ledenbijeenkomst waarbij alle kandidaten zich kunnen presenteren of in debat kunnen gaan. De data voor deze bijeenkomsten zijn reeds bekend en staan in het tijdspad hierboven vermeld. Kandidaten hoeven uiteraard niet van deze mogelijkheid gebruik te maken.
- Tenzij het bestuur anders beslist, mogen kandidaten op partijbijeenkomsten flyers (laten) uitdelen; het is echter nooit toegestaan om tijdens deze bijeenkomsten posters te (laten) plakken, zonder nadrukkelijke toestemming van het bestuur. Aanwijzingen van de organisatie ter plekke dienen altijd en strikt te worden opgevolgd en kandidaten zorgen zelf dat hun campagnematerialen na afloop worden opgeruimd en meegenomen.
- Indien één of meerdere kandidaten de mogelijkheid krijgen om op een bijeenkomst van de afdeling als kandidaat te spreken, dan dient de organisator van die bijeenkomst dit ook open te stellen voor alle overige kandidaten.
- Het (laten) inzetten van social media accounts van de fractie, de afdeling of andere afdelingsorganen voor de campagne van één of meerdere kandidaten is niet toegestaan; social media accounts van de fractie, de afdeling of andere afdelingsorganen zullen uitsluitend worden ingezet om (leden) te wijzen op het lijstadvies en de overige kandidaten. Verwijzing daarbij naar één of meer kandidaten in het bijzonder is niet toegestaan.
- Alleen de LAC spreekt – en dan uitsluitend door middel van het lijstadvies – een voorkeursvolgorde uit voor kandidaten. Alle overige partijorganen zoals het afdelingsbestuur, de fractie, de AVC en de werkgroepen en commissies van de afdeling mogen als gremium géén voorkeur uitspreken voor één of meerdere kandidaten. Behalve voor de leden van het bestuur en de leden van de AVC, is het ondersteunen van kandidaten door individuele leden op persoonlijke titel wel toegestaan.

- De afdeling stelt geen contactgegevens van de leden beschikbaar aan kandidaten. Verzenden ledenlijsten van de afdeling of afdelingsorganen mogen niet gebruikt worden voor de campagne voor één of meerdere kandidaten.
- Kandidaten mogen mailadressen en social media-accounts van leden alleen gebruiken als er persoonlijk contact is geweest tussen de kandidaat (of een lid van zijn campagne) en de ontvanger, of wanneer de ontvanger op andere wijze expliciet toestemming heeft gegeven voor het ontvangen van campagnemailings en berichten van de betreffende kandidaat. Het gebruiken van mailadressen of social-media accounts die worden verzameld via websites of andere openbare bronnen is, tenzij de ontvanger expliciet toestemming voor het ontvangen van campagnemailings of overige berichten van de betreffende kandidaat heeft gegeven, daarom niet toegestaan. De kandidaat dient de ontvanger te melden hoe die het mailadres of social media-account heeft verkregen.
- D66 is momenteel vertegenwoordigd in de gemeenteraad met 8 zetels en is onderdeel van de coalitie. De huidige fractie is tot en met 18 maart 2026 gebonden aan het huidige verkiezingsprogramma, het Utrechtse collegeakkoord en interne fractieafspraken. Interne campagnes voor (kandidaat-)lijsttrekker(s) en overige kandidaten zijn daarom expliciet gericht op de periode vanaf maart 2026. Kandidaten wordt verzocht hier rekening mee te houden in de interne campagne en externe communicatie.
- Kandidaten (zowel lijsttrekker als overige kandidaten) mogen zich tijdens de interne campagne over alle onderwerpen uitlaten en hoeven zich daarbij niet te beperken tot evt. portefeuilles of onderwerpen. Er zijn echter een aantal spelregels:
 - 1) Kandidaten laten zich niet negatief uit over andere kandidaten, fractieleden, wethouders binnen D66 en onthouden zich van handelingen die de afdeling en/of de partij schade kunnen berokkenen. Wees je daarbij bewust van alle mogelijke gevoeligheden die kunnen spelen rondom een interne campagne. Bij twijfel wordt kandidaten aangeraden om contact op te nemen met de AVC of het bestuur om een casus voor te leggen en om advies te vragen.
 - 2) Kandidaten zijn gebonden aan de inhoud van het verkiezingsprogramma op het moment dat dit op de afdelingsvergadering vastgesteld is door de leden.
 - 3) De raadsfractie heeft geen invloed op onderwerpen en uitingen binnen de interne campagne.
- Heb je vragen over de regels of twijfel je over de toepassen van de regels voor interne campagne of wil je een casus voorleggen? Neem dan contact op met de AVC via avc@d66utrecht.nl of met het bestuur via bestuur@d66utrecht.nl.

Bij overtreding van de regels voor het voeren van interne campagne kan het bestuur of de AVC de leden hierover met naam en toenaam van de overtreder informeren of andere passende maatregelen nemen.

Interne verkiezingen

Alle leden van D66 Utrecht die stemrecht hebben op het moment dat de interne verkiezingen worden opengesteld, ontvangen een e-mail met het bericht dat zij hun stem voor de interne verkiezing kunnen uitbrengen via Team D66. Leden waarvan géén emailadres bekend is, ontvangen kort na de opening van de interne verkiezing per post een stembiljet op het in de ledenadministratie geregistreerde adres in de gemeente Utrecht.

De type stemming bij de lijsttrekkersverkiezing is afhankelijk van het aantal kandidaten. Indien er één kandidaat is, kan elk stemmend lid voor de betreffende kandidaat 'voor' of 'tegen' stemmen. Indien er meerdere kandidaten zijn, geeft elk stemmend lid zijn/haar voorkeurskandidaat op bij de stemming.

Voor de overige kandidaten op de lijst zijn er twee verkiezingen. Eén voor de kandidaten die hebben aangegeven een 'verkiezbare plaats' op de lijst te ambiëren, en één voor de kandidaten die

hebben aangegeven te opteren voor een 'onverkiesbare plaats'. Deze verkiezingen kunnen gelijktijdig worden uitgezet, maar de verkiezing voor de kandidaten die een 'onverkiesbare plaats' ambiëren, start uiterlijk 3 dagen na het sluiten van de verkiezing voor kandidaten die een 'verkiesbare plaats' willen.

Het 'digitale stembiljet' bestaat uit twee kolommen. De rechterkolom is het feitelijke stembiljet waarop het stemmende lid de kandidaten van diens keuze in diens voorkeursvolgorde invult. Bij de verkiezing van de kandidaten die een 'verkiesbare plaats' willen, is de rechterkolom (het stembiljet) ingevuld met de kandidaten die op het lijstadvies zijn opgenomen en ook in de door de LAC aangegeven volgorde. De linkerkolom bestaat uit alle overige kandidaten die van de LAC geen plaats op het lijstadvies hebben gekregen. Ze staan vermeld op alfabetische volgorde, beginnend bij de door loting verkregen letter. Het stemmende lid bepaalt zelf welke kandidaten hij/zij op diens definitieve stembiljet plaatst en in welke volgorde die deze op het biljet plaatst. Het met het lijstadvies vooringevulde stembiljet kan bijvoorbeeld met één druk op de knop volledig worden gewist.

Om voor de verkiezingen voor kandidaten die een 'verkiesbare plaats' willen een geldige stem uit te kunnen brengen, moeten er minimaal 15 kandidaten op het stembiljet worden ingevuld, of een aantal dat tenminste gelijk is aan 50% van het aantal personen op het lijstadvies. Als het lijstadvies bijvoorbeeld 32 personen omvat, dan moeten er 16 kandidaten op het stembiljet worden ingevuld. Het stembiljet is zo ingericht dat het alleen maar kan worden ingezonden als het minimale aantal kandidaten is ingevuld.

Om voor de verkiezingen voor kandidaten die een 'onverkiesbare plaats' willen een geldige stem uit te kunnen brengen, moet minimaal de helft van het aantal kandidaten dat aan deze verkiezing meedoet, op het stembiljet worden geplaatst.

Iedere kandidaat die op een (geldig ingestuurd) stembiljet voorkomt, krijgt een aantal punten. Degene die bij de verkiezing voor kandidaten die een 'verkiesbare plaats' willen de meeste punten krijgt, wordt nummer twee op de definitieve kandidatenlijst (de lijsttrekker is immers al gekozen en staat op plaats 1), degene die daarna de meeste punten heeft gehaald komt op plek 3, net zo lang totdat alle beschikbare plaatsen op de lijst voor de overige kandidaten is ingevuld. Daarbij wordt dus eerst geput uit de kandidaten die meededen voor een 'verkiesbare plaats' (en de interne kiesdrempel haalden, zie hieronder) en, als er daarna nog beschikbare plaatsen over zijn, uit de kandidaten die meededen aan de verkiezingen voor een 'onverkiesbare plaats' op basis van de uitslag bij die verkiezingen (volgorde en halen van de interne kiesdrempel, zie hieronder).

Als het maximale aantal te verdelen plaatsen voor de overige kandidaten bij de verkiezing 39 is (t.w.: 50 minus lijsttrekker minus 10 lijstduwers), dan krijgt degene die door de stemmende kiezer bovenaan het stembiljet is gezet 39 punten, degene die op plek 2 staat 38 punten, etc. Degene die op plaats 39 op het stembiljet wordt gezet, krijgt 1 punt. Kandidaten die niet op het stembiljet worden geplaatst van het stemmende lid, krijgen '0' punten.

Echter, let op: om gekozen te worden op de lijst geldt daarnaast nog een extra voorwaarde, namelijk een **interne kiesdrempel van 10%**. Dit betekent dat een kandidaat op 10% van het aantal ingestuurde stembiljetten moet zijn geplaatst. Het maakt daarbij niet uit op welke plaats de kandidaat op het stembiljet staat vermeld.

Een voorbeeld: als er 291 leden een stem uitbrengen, dan betekent dit dat de naam van de kandidaat op tenminste 30 stembiljetten moet voorkomen om de kiesdrempel te halen. De kiesdrempel is dan namelijk 29,1 (10% van 291). Komt de naam van de kandidaat op 29 stembiljetten voor, dan is de kiesdrempel van 10% (net) niet gehaald. Bij 30 vermeldingen wel.

Voorbeelden voor verkiezingen voor 'verkiesbare plaatsen'

Voorbeeld 1

36 kandidaten, waarvan 31 op lijstadvies en 5 niet op lijstadvies, uitgebrachte geldige stemmen 435.

- a. In deze verkiezing zijn 36 plekken te vergeven (het aantal kandidaten is lager dan nog door de leden kan worden ingevuld (namelijk 50-1-10). De kandidaat die door de stemmer op 1 wordt gezet, krijgt 36 punten, die op 2 wordt gezet 35 punten, nummer 3 34 punten, etc.
- b. Een stembiljet is geldig als tenminste 16 kandidaten op het formulier zijn ingevuld (want 50% van 31 is meer dan 15).
- c. Een kandidaat moet de interne kiesdrempel van tenminste 10% van de geldige uitgebrachte stemmen halen om in aanmerking te kunnen komen voor een plek op de lijst. Dit betekent dat de naam van de kandidaat op tenminste 44 stembiljetten moet zijn ingevuld. De plek maakt niet uit. Een kandidaat die 43 keer genoemd wordt, haalt de drempel niet en komt niet in aanmerking voor een plek op de lijst.

Voorbeeld 2

45 kandidaten, waarvan 25 op een lijstadvies en 20 niet; uitgebrachte geldige stemmen 346.

- a. In deze verkiezing zijn 39 plekken te vergeven (het maximum aantal plekken dat door leden kan worden ingevuld (namelijk 50-1-10). De kandidaat die door de stemmer op 1 wordt gezet, krijgt 39 punten, die op 2 wordt gezet 38 punten, nummer 3 37 punten, etc.
- b. Een stembiljet is geldig als tenminste 15 kandidaten op het formulier zijn ingevuld (de helft van het lijstadvies is minder dan het afgesproken minimumaantal van 15 voor een geldig stembiljet).
- c. Een kandidaat moet op tenminste 35 stembiljetten zijn genoemd om voor een plek op de lijst in aanmerking te komen. Als 43 kandidaten de kiesdrempel halen, dan komen 2 kandidaten dus niet in aanmerking voor een plek op de lijst en worden 4 kandidaten in de wacht gezet. Zij kunnen opschuiven (in de volgorde van de verkiezingsuitslag) als van de kandidaten die een plek op de lijst hebben verworven, iemand nog uitvalt.

Vertrouwenspersonen

Wij willen een veilige omgeving bieden voor iedereen die op welke manier betrokken is bij onze afdeling. Ook in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen en daarna. Mocht het voorkomen dat je je door een persoon of personen binnen de partij of door een ontstane situatie bedreigd voelt en/of onprettig of onheus bejegend voelt, dan wel een vermoeden hebt van schending van de integriteit van D66, dan kun je in alle privacy en anonimiteit je verhaal kwijt bij onze vertrouwenspersonen. Dit is mogelijk voor alle situaties en ook bij twijfels over situaties. Onze vertrouwenspersonen zijn Roel Masselink en Renée Elsinga. Het is eveneens mogelijk om een andere vertrouwenspersoon te spreken. Meer informatie kun je vinden op de [website](#).

Bezwaar en beroep

Ben je het inhoudelijk of procedureel niet eens met een (formele) beslissing die ten aanzien van jouw (voorgenomen) kandidaatstelling is genomen (bijv. ten aanzien van je dispensatieverzoek, je toelating als kandidaat of een plek op de advieslijst), dan is bezwaar en beroep mogelijk bij het (landelijke) Geschillencollege. Let op dat hiervoor harde termijnen en deadlines gelden.

Fase 2: kandidaat-raadslid (vanaf 21 november 2025)

In fase 2 ben je weer een stapje dichterbij jouw doel: D66 vertegenwoordigen in de Utrechtse gemeenteraad.

Blijkt op 21 november 2025 dat je direct gekozen bent op de lijst of ben je door het bestuur als lijstduwer toegevoegd, dan ben je vanaf dat moment kandidaat-raadslid voor D66 Utrecht en gelden de regels uit fase 2 voor jou.

Heb je bij de interne verkiezingen voor de overige plaatsen op de lijst wel de interne kiesdrempel gehaald (d.w.z. jouw naam is op tenminste 10% van het aantal geldig ingestuurde stembiljetten ingevuld), maar heb je onvoldoende stemmen van leden weten te bemachtigen voor een directe plaats op de lijst? Je kunt dan alsnog op de lijst komen als één van de direct gekozen kandidaten om wat voor reden dan ook afvalt. Alle kandidaten die aan de interne verkiezingen hebben meegedaan en direct onder de uitgevallen kandidaat stonden, schuiven dan automatisch een plekje naar boven op. De volgorde die daarbij gehanteerd wordt, is dat eerst geput wordt uit de kandidaten die meededen aan de verkiezingen voor een '*verkiesbare plaats*' en daarna komen de kandidaten die meededen aan de verkiezingen voor een '*onverkiesbare plaats*' in beeld. Uiteraard alles in de volgorde van de uitslag bij die verkiezingen.

Valt één van de lijstduwers uit, dan wordt de vrijgekomen plek ingevuld door:

- a. de eerste kandidaat op de reservelijst voor lijstduwers, als het bestuur zo'n reservelijst kenbaar heeft gemaakt bij het publiceren van de namen van lijstduwers en, als dat niet het geval is of die lijst is al uitgeput;
- b. de eerstvolgende kandidaat op basis van de interne verkiezingen.

Zo zorgen we dat we in ieder geval altijd een lijst met een zo goed mogelijk gevulde lijst van (maximaal) 50 kandidaten aan de verkiezingen deelnemen.

Hoe dan ook: met fase 2 gaat voor alle betrokkenen een nieuwe spannende fase in. Belangrijke onderdelen van deze fase zijn:

- Training van de kandidaat-raadsleden en teambuilding
- Het voeren van campagne tot aan het moment dat de stembussen sluiten op 18 maart 2026
- Formele indiening van de kandidatenlijst bij de Kiesraad op 2 februari 2026

Nadat je kandidaat-raadslid bent geworden, krijg je het kandidatenhandboek deel B, waarin de regels en procedures voor fase 2 verder geconcretiseerd zijn en waarin je bijvoorbeeld ook specifieke informatie over de campagneorganisatie vindt.

Training van kandidaten en teambuilding

- Zowel vanuit D66 landelijk als vanuit de afdeling worden er voor kandidaat-raadsleden trainingen en teambuildingsessies georganiseerd. Het aanbod aan trainingen voor de eerste X op de lijst kan afwijken van het aanbod voor kandidaten die een lagere plaats op de lijst hebben gekregen. (X zal op een later moment worden ingevuld)
- Een Utrechts kandidatenweekend staat gepland voor december (datum volgt). Dit weekend zal zich primair richten op de eerste X op de lijst. (X zal op een later moment in overleg met de lijsttrekker worden ingevuld)
- Ben je kandidaat-raadslid, dan doe je mee aan de voor jou georganiseerde trainingen en teambuildingsessies. **Hieraan kunnen kosten verbonden zijn.** Wanneer deze kosten voor jou een probleem vormen, dan kun je vertrouwelijk bij de penningmeester van de afdeling een gemotiveerd verzoek indienen voor de toepassing van een coulanceregeling. De penningmeester bespreekt dan samen met jou óf en zo ja in welke mate kan worden afgeweken van een eigen bijdrage.

Campagne

- Als kandidaat-raadslid op de lijst van D66 Utrecht word je ongeacht jouw plaats op die lijst geacht een actieve rol te spelen in de campagne, zodat we op 18 maart 2026 het best mogelijke resultaat realiseren.
- Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van de campagne. Iedere kandidaat erkent die eindverantwoordelijkheid van het bestuur en zal zich daarom houden aan alle aanwijzingen die door of namens het bestuur worden gegeven ten aanzien van de campagne. Vanzelfsprekend kun jij als kandidaat ook suggesties aandragen voor de campagne.
- Alle kandidaten op de lijst van D66 Utrecht zijn gehouden aan het verkiezingsprogramma van de afdeling zoals door de leden van de afdeling wordt vastgesteld.
- Het voeren van persoonlijke campagnes is toegestaan, maar alleen als je voor die campagne vooraf toestemming van of namens het bestuur hebt gekregen. Aan die toestemming kunnen door of namens het bestuur voorwaarden worden verbonden, zowel qua inhoud, timing als kosten.
- Je onthoudt je als kandidaat tijdens de campagne uiteraard van enige vorm van negatieve uitlatingen over andere kandidaten op de lijst. Het vermelden van een andere kandidaat of tonen van beeldmateriaal met die andere kandidaat in je eventuele eigen campagnemateriaal doe je alleen met de expliciete toestemming van die andere kandidaat of kandidaten. Ontbreekt toestemming, dan moet het betreffende materiaal worden vernietigd als de betreffende kandidaat of (één van) de betreffende kandidaten daarom verzoeken.
- Je onthoudt je als kandidaat ook van alle handelingen die de partij en de afdeling kunnen schaden.

Door of namens het bestuur kunnen aan het overtreden van de hiervoor gestelde regels consequenties worden verbonden.

Formele indiening van de lijst

Op 2 februari 2026 moeten alle politieke partijen die aan de verkiezingen mee willen doen hun kandidatenlijsten inleveren bij de Kiesraad. Wordt er die dag géén lijst ingediend, dan doet die partij niet mee aan de verkiezingen. Voor D66 Utrecht wordt de kandidatenlijst ingediend door de Afdelingsverkiezingscommissie (AVC).

De indiening van de kandidatenlijst is aan allerlei strikte, wettelijke regels gebonden. Kandidaten (lijsttrekker, overige kandidaten en lijstduwers) op de lijst van D66 Utrecht verplichten zich om alle medewerking te verlenen, zodat de AVC aan deze verplichtingen kan voldoen en een geldige kandidatenlijst kan indienen op 2 februari 2026.

Als kandidaat houd je er daarom rekening mee dat je **in de maand januari 2026 in ruime mate beschikbaar bent** om in persoon (fysiek) een handtekening te zetten onder het kandidaatstellingsformulier en zo nodig opnieuw dan wel aanvullende bescheiden aan te leveren die voldoen aan de eisen die de Kieswet stelt. Er kunnen omstandigheden zijn waardoor je vaker dan eens je handtekening moet zetten.

Tussen 29 januari tot en met 2 februari 2026 zijn kandidaat-raadsleden op eerste verzoek en zo vaak als nodig beschikbaar om in geval van een onvoorziene situatie een fysieke handtekening te kunnen komen zetten.

Indien de kandidaat medewerking weigert of om andere redenen niet aan het verzoek van de AVC kan of wil voldoen, kan de ultieme consequentie zijn dat de kandidaat van de definitief in te dienen lijst wordt geschrapt en dat alle kandidaten op de lijst na deze kandidaat dus één plek omhoog opschuiven.

Fase 3: Je bent raadslid voor D66 (na 18 maart 2026)

Geweldig! Je mag namens D66 een zetel in de gemeenteraad van Utrecht innemen!

Ook hier gelden een aantal algemene wettelijke regels en een aantal regels die specifiek gelden binnen D66.

Je verklaart je met deze regels bij je kandidaatstelling akkoord:

- Op het moment van je benoeming in de gemeenteraad moet je tenminste 18 jaar zijn (ben je nog geen 18 maar wel direct gekozen in de gemeenteraad, dan kun je tijdelijk afzien van het innemen van je plaats en zodra je 18 bent alsnog die plaats innemen);
- Op het moment van je benoeming in de gemeenteraad moet je in de gemeente Utrecht wonen (of je moet – blijkend uit de verklaring die is ingediend bij de Kiesraad op de Dag der Kandidaatstelling – je bereid hebben verklaard om binnen de daarvoor geldende termijnen naar de gemeente Utrecht te verhuizen);
- Je doet afstand van alle functies die onverenigbaar zijn met de uitoefening van je functie als raadslid; bij je kandidaatstelling heb je daarvoor al een ongedateerde ontslagbrief ingevuld. Welke functies onverenigbaar zijn, kun je onder meer lezen in het Huishoudelijk Reglement van D66;
- Je zult de vertegenwoordigde taak in de gemeenteraad naar behoren vervullen en daarover desgevraagd tegenover de leden verantwoording afleggen;
- Je verplicht je jegens de afdeling om van de vergoeding*) die je voor je gemeenteraadswerk ontvangt 6% (met een afronding naar boven op het eerste veelvoud van €2,50) af te dragen. In overleg met de penningmeester kun je kiezen voor een maandelijkse afdracht of bijv. een jaarlijkse afdracht. De afdracht aan de afdeling wordt berekend over het deel 'bezoldiging' en is – onder bepaalde voorwaarden – als gift van de belasting aftrekbaar. Meer informatie daarover is te zijner tijd bij de penningmeester verkrijgbaar.
- Je verplicht je jegens de partij om je zetel in de raad af te staan, als je lidmaatschap van de partij (om wat voor reden dan ook) eindigt.

Voor je werkzaamheden als fractielid is er na je benoeming in de gemeenteraad een fractiehandboek.

**) De raadsvergoeding bestaat uit een 'bezoldiging' en een 'onkostenvergoeding'. Het bedrag van de bezoldiging ligt in Utrecht op dit moment rond de 2.049 euro bruto per maand. Je betaalt over de bezoldiging inkomstenbelasting, premies volksverzekeringen (AOW, etc.) en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering. Hoeveel je aan belasting moet afdragen hangt af van je overige inkomsten. De bezoldiging moet jezelf bij de Belastingdienst opgeven als 'resultaat uit overige werkzaamheden'. Je kunt ook de gemeente vragen om bij het uitbetalen van de maandvergoeding alvast de inkomstenbelasting en premies in te houden (de zogenaamde 'opt-in'-regeling), zodat je achteraf niet voor verrassingen komt te staan.*

De 'onkostenvergoeding' ligt tussen de 170 en 200 euro per maand. Deze vergoeding is onbelast. Als raadslid ben je geen werknemer (ook niet als je van de 'opt-in'-regeling gebruikmaakt!). Je bouwt over je inkomsten als raadslid niet automatisch pensioen op en bent niet verzekerd tegen werkloosheid (de wachtgeldregeling voor raadsleden is in 2013 afgeschaft). Er geldt wel een regeling voor ziekte of zwangerschap. Raadsleden hebben de mogelijkheid om in geval van zwangerschap of langdurige ziekte een verzoek tot tijdelijk ontslag in te dienen zodat er een tijdelijke vervanger kan worden benoemd. Tijdens de vervangingsperiode wordt de raadsvergoeding en de volledige onkostenvergoeding doorbetaald. Het tijdelijk ontslag is voor een periode van 16 weken en kan 1 keer met eenzelfde periode worden verlengd. Per raadsperiode kun je maximaal 3 periodes van 16 weken tijdelijk ontslag nemen. Bij langdurige ziekte zonder vervanging wordt de raads- en onkostenvergoeding volledig doorbetaald tot uiterlijk het einde van de raadsperiode of tot je zelf als raadslid eerder ontslag neemt (de vergoeding stopt dan met ingang van de dag waarop je opvolger als lid van de raad wordt toegelaten).